ЗВІТ

про виконання лабораторної роботи №3

Тема: Вивчення і опис основних типів ґрунтів зони Полісся. Вивчення і опис ґрунтів Лісостепової зони.

На поставлені запитання дати відповіді:

1. Скласти характеристику в вигляді таблиці 1, основні типи ґрунтів зони Полісся: дерново-підзолисті, дерново-слабопідзолисті, торфово-болотні.

Таблиці 1

Основні типи ґрунтів зони Полісся

Характеристика ґрунтів	**Основні типи ґрунтів зони Полісся**		
	Дерново-підзолисті	**Дерново-слабопідзолисті**	**Торфово-болотні**
Генезис	формуються під хвойними та мішаними лісами в умовах надмірного зволоження й вимивного водного режиму	утворюються під лугово-лісовою та трав'янистою рослинністю, за участю більш родючих супіщаних і суглинистих відкладів.	формуються в умовах надмірного зволоження (болота, западини), при нагромадженні органічних решток у водному середовищі.
Морфологічна будова профілю	лісова підстилка; підзолистий горизонт (світло-сірий, вимитий); ілювіальний горизонт (бурий, ущільнений, з гідрооксидами Fe і Al); материнська порода (піски, супіски).	дерновий гумусовий шар (потужніший, ніж у дерново-підзолистих); слабко виражений підзолистий горизонт; материнська порода.	торфовий горизонт (0,5–2 м); глейовий горизонт (зеленувато-сірий, з відновленими сполуками Fe); материнська порода (піски, суглинки).
Фізичні властивості	легкі за гранулометричним складом, пухкі, добре аеровані, але маловологоємні.	більш щільні та вологоємні, з кращою структурою, ніж дерново-підзолисті.	висока вологоємність, низька щільність; при висиханні ущільнюються й мінералізуються.
Фізико-хімічні властивості	кислі (pH 4,5–5,5), гумусу 1–2%, низький вміст елементів живлення (N, P, K).	слабокислі або кислі (pH 5,0–6,0), гумусу 1,5–2,5%, поживні речовини вищі.	дуже кислі (pH 3,5–4,5), високий вміст органічної речовини (20–50% у вигляді торфу), але бідні на зольні елементи (Ca, K, P).
Заходи щодо покращення рослинництва	вапнування, внесення органічних і мінеральних добрив, використання сидератів.	вапнування, внесення органіки, осушувальні заходи при надмірному зволоженні.	осушувальна меліорація, вапнування, внесення фосфорних і калійних добрив.
Спеціалізація	вирощування	вирощування	вирощування

	картоплі, льону-довгунця, жита, вівса.	картоплі, жита, вівса, кормових трав (конюшина, люцерна).	картоплі, капусти, моркви, кормових буряків, лучних трав.

2. Скласти характеристику в вигляді таблиці 2, основні типи ґрунтів Лісостепової зони : чорноземи типові, чорноземи опідзолені, сірі лісові грунти.

Таблиці 2

Основні типи ґрунтів Лісостепової зони

Характеристика ґрунтів	**Основні типи ґрунтів Лісостепової зони**		
	Чорноземи типові	**Чорноземи опідзолені**	**Сірі лісові ґрунти**
Генезис	сформувалися під різнотравно-типчаково-ковиловою степовою рослинністю у сприятливих кліматичних умовах із чергуванням зволоження та висихання	формуються під лісостеповою рослинністю (дуб, липа, граб) у більш зволожених умовах, ніж типові чорноземи.	утворилися під широколистими лісами (дуб, граб, липа) у вологому кліматі з вимивним водним режимом.
Морфологічна будова профілю	потужний гумусовий горизонт (60–120 см), темний, добре структурований; поступовий перехід у материнську породу.	гумусовий горизонт (40–80 см) менш потужний, ніж у типових чорноземів; зверху сірий шар, нижче світліший; у нижній частині може проявлятися підзолистий прошарок.	гумусовий горизонт (20–40 см); елювіальний горизонт (світлий, збіднений на гумус і поживні речовини); ілювіальний горизонт (бурий, ущільнений, з гідрооксидами Fe й Al); материнська порода.
Фізичні властивості	висока пористість, оптимальна щільність, добра водопроникність і вологоємність.	дещо ущільненіші, ніж чорноземи типові, водопроникність середня.	середня щільність, задовільні водо- та повітропроникність, менша вологоємність, ніж у чорноземів
Фізико-хімічні властивості	гумусу 5–7%, реакція нейтральна або слабокисла (pH 6,5–7,2), насиченість основами 90–98%, високий вміст поживних речовин	гумусу 3,5–5%, pH 5,5–6,5 (слабокислі), насиченість основами 80–90%, вміст поживних речовин високий, але менший ніж у типових чорноземах.	гумусу 2,5–4%, реакція слабокисла (pH 5,0–6,0), насиченість основами 70–80%, потребують удобрення.
Заходи щодо покращення рослинництва	раціональне внесення добрив (переважно азотних і фосфорних), запобігання ерозії, дотримання сівозміни.	вапнування кисліших ділянок, внесення органічних і мінеральних добрив, протиерозійні заходи.	вапнування, внесення органічних та мінеральних добрив
Спеціалізація	озима пшениця, цукрові буряки, кукурудза, соняшник, овочі.	картопля, цукрові буряки, кукурудза, жито, кормові трави.	пшениця, жито, гречка, кормові трави, овочі.

3. Скласти порівняльну характеристику ґрунтів зон Полісся і Лісостепу в вигляд таблиці 3.

Таблиця 3

Порівняння ґрунтів зон Полісся і Лісостепу

Ознака	**Полісся (дерново-підзолисті, торфові)**	**Лісостеп (чорноземи, сірі лісові)**
Гумус, %	1–2	3–6
Реакція середовища	Кисла	Слабокисла – нейтральна
Вологість	Надмірна	Помірна
Родючість	Низька – середня	Висока
Основне використання	Лісове господарство, кормові угіддя	Рільництво, зернові, технічні

Висновок

Після виконання лабораторної роботи, я навчився розрізняти види грунту, іх характеристики , фізико-хімічні властивості , а також ознайомився із заходами покращення родючості грунтів. Також ознайомився із основним використанням грунтів залежно від їх виду та зон в яких вони знаходяться